

Editorial

Consell de Redacció de la *Revista de Treball Social* (RTS)

En un moment històric marcat per la incertesa, la complexitat i una aparent crisi de valors que travessa les institucions, les relacions socials i les polítiques públiques, el treball social es troba interpel·lat amb una intensitat renovada. La professió, profundament arrelada en principis ètics i orientada a la justícia social, no pot restar aliena a les tensions del present. Ben al contrari, està cridada a exercir un paper actiu en la defensa dels drets humans, en la promoció de la dignitat i en la construcció de societats més inclusives i cohesionades.

Les qüestions ètiques han estat sempre al cor del treball social. No es tracta únicament d'un corpus normatiu, sinó d'un marc de referència dinàmic que orienta la presa de decisions en contextos sovint ambigus i carregats de dilemes. La pràctica professional exigeix un equilibri constant entre el respecte a l'autonomia de les persones, especialment en situacions com la intervenció amb persones en situació administrativa irregular, la protecció de la infància o l'atenció a persones amb capacitat de decisió limitada, i la protecció dels col·lectius més vulnerables i la responsabilitat social. Aquest equilibri esdevé especialment delicat en escenaris de desigualtat creixent, en què les intervencions poden tenir conseqüències profundes en la vida de les persones i les comunitats.

En aquest sentit, l'ètica del treball social no es pot comprendre desvinculada del context social i polític. Les transformacions actuals travessades per desigualtats de gènere, classe i origen –com l'augment de la precarietat, els fluxos migratoris, l'envelliment de la població o les noves formes d'exclusió derivades de la digitalització– plantegen nous reptes que requereixen una reflexió ètica constant. La defensa dels drets no és un exercici abstracte, sinó una pràctica quotidiana que implica posicionar-se davant situacions d'injustícia i desigualtat, sovint en condicions institucionals limitades.

En paral·lel, la professió es veu confrontada a una crisi de valors que afecta el conjunt de la societat. La primacia de l'individualisme reforçada pel model econòmic neoliberal, la mercantilització de les relacions socials i la pèrdua de confiança en les institucions erosionen els fonaments de la convivència i la solidaritat. Davant d'aquest context, el compromís social dels i les professionals del treball social esdevé més rellevant que mai. Aquest compromís, incert dins marcs institucionals sovint restrictius i burocràtics, implica no només una intervenció tècnica rigorosa, sinó també una actitud crítica, reflexiva i transformadora.

El treball social, en essència, és una professió compromesa amb el canvi social. Això suposa anar més enllà de la resposta immediata a les necessitats per abordar les causes estructurals de les desigualtats. Sig-

nifica, també, donar veu a les persones i col·lectius sovint invisibilitzats, reconeixent-los com a subjectes actius i resilients, afavorint-ne la participació activa en els processos que afecten les seves vides. Aquesta dimensió política del treball social, entesa com a acció orientada al bé comú i a la justícia social, no es pot separar de la seva identitat professional.

En aquest marc, el paper del treball social en la construcció d'una societat inclusiva és fonamental. La inclusió no es limita a l'accés als serveis o als recursos, sinó que implica el reconeixement i la valoració de la diversitat en totes les seves expressions. Construir una societat inclusiva vol dir generar espais de convivència en què les diferències no siguin font d'exclusió, sinó una oportunitat per enriquir el teixit social. El treball social contribueix a aquest objectiu promovent pràctiques que fomenten l'equitat, la participació i la cohesió social.

Així mateix, la inclusió requereix polítiques públiques valentes i coherents, capaces de garantir drets i oportunitats per a totes les persones. El treball social, des de la proximitat al territori i a la realitat quotidiana de les persones, malgrat les limitacions relacionades amb la sobrecàrrega professional i els pocs recursos disponibles, té un paper clau en la identificació de necessitats, en la formulació de propostes i en l'avaluació de les polítiques socials. Aquesta funció d'intermediació entre la ciutadania i les institucions és essencial per avançar cap a models de benestar més justos i inclusius.

En definitiva, el treball social afronta avui el repte de reafirmar la seva vocació ètica i el seu compromís social en un context de profundes transformacions. La resposta a aquest repte implica reforçar la formació i la reflexió ètica, consolidar espais de debat i potenciar el treball interdisciplinari. Però sobretot implica mantenir viva la convicció que una altra societat és possible: una societat que aculli la diversitat, que garanteixi el benestar de totes les persones i que situï la dignitat humana al centre de l'acció col·lectiva. En temps de canvi i incertesa, el treball social continua essent una peça clau per avançar cap a societats més justes, inclusives i humanes.